

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ

**ΔΙΚΑΙΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ
ΜΕΤΑΒΑΣΗ**

Δημοσιεύτηκε στις αρχές Δεκεμβρίου 2021 το νομοσχέδιο «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση και Ρύθμιση Ειδικότερων Ζητημάτων Απολιγνιτοποίησης» που έχει ως στόχο την υιοθέτηση πολιτικής για την αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου στις λιγνιτικές περιοχές της Ελλάδας και το κλείσιμο όλων των λιγνιτικών μονάδων το αργότερο έως το 2028. Το εν λόγω νομοσχέδιο προωθεί στρατηγικές ολοκληρωμένων προγραμμάτων και αναπτυξιακών δυνατοτήτων για την αναγέννηση των τοπικών οικονομιών, την εξασφάλιση των θέσεων εργασίας και τη δημιουργία νέων, εξαλείφοντας γραφειοκρατικά εμπόδια ως προς την υλοποίηση σημαντικών έργων για την εθνική και τοπική οικονομία.

Ειδικότερα, ως «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» νοούνται οι επενδύσεις, οι οποίες, πραγματοποιούνται σε περιοχές Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (Ε.Σ.ΔΙ.Μ.), συγκεκριμένα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και στον Δήμο Μεγαλόπολης που εξαρτώνται από την εξόρυξη και χρήση του λιγνίτη αλλά και των Περιφερειών Βορείου, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης που εξαρτώνται από τη χρήση πετρελαίου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Επιπροσθέτως, στα Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης εντάσσονται οι Ζώνες Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ.) όπως είναι οι Περιφερειακές Ενότητες Κοζάνης, Φλώρινας και ο Δήμος Μεγαλόπολης, καθώς και οι «Πυρήνες» Ζ.ΑΠ. που είναι οι αντίστοιχες περιοχές των λιγνιτικών πεδίων και μονάδων παραγωγής ενέργειας της Δ.Ε.Η. Α.Ε. και βρίσκονται εντός των ορίων Ζ.ΑΠ..

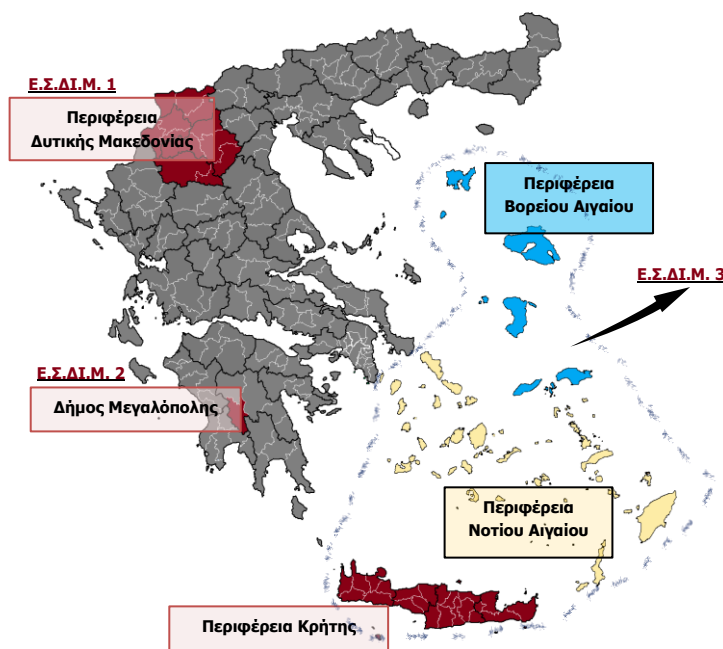
Η Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση πραγματοποιείται μέσω της οικονομικής διαφοροποίησης της παραγωγικής βάσης σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (Master Plan Δ.Α.Μ.) και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΕΣΠΑ – Δ.Α.Μ. 2021-2027 με τα συνοδά αυτού κριτήρια ένταξης στα Ε.Σ.ΔΙ.Μ..

Με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική υλοποίηση των έργων στις περιοχές μετάβασης δημιουργείται ένας νέος εξειδικευμένος φορέας με την επωνυμία «Μετάβαση Α.Ε.». Ο νέος φορέας είναι διοικητικά αυτοτελής και οικονομικά αυτόνομος και θα αποτελέσει το κύριο όργανο που θα αναλαμβάνει την εξασφάλιση της χρηματοδότησης, την προσέλκυση, αξιολόγηση, υποστήριξη και επιτάχυνση των επενδυτικών προτάσεων και σχεδίων που θα ενταχθούν σε αναπτυξιακά προγράμματα προσδίδοντας την απαραίτητη δυναμική στη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση. Τέλος, θα λειτουργεί ως Βασικός Τελικός Δικαιούχος του Προγράμματος ΕΣΠΑ – Δ.Α.Μ. 2021-2027.

Το Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2027 (Π.Δ.Α.Μ.) θα χρηματοδοτηθεί από το:

- Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης και συγκεκριμένα από τους πυλώνες:
 - Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης
 - Καθεστώσ InvestEU
 - Δανειακή Διευκόλυνση του δημόσιου τομέα από την Ε.Τ.Επ.

Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης

- Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.), ΕΣΠΑ-Δ.Α.Μ 2021-2027 & Πράσινο Ταμείο.
- Μόχλευση Πόρων από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά & Ευρωπαϊκά Ταμεία (Ε.Τ.Π.Α. & Ε.Κ.Τ.+).
- Χρηματοδότηση από το Μηχανισμό Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας (Τ.Α.Α.- R.R.F.) της Ε.Ε.

ΠΥΛΩΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Για τη δημιουργία ενός οικοσυστήματος με ισχυρή και δίκαιη κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και την αντιμετώπιση των κοινωνικών και οικονομικών προκλήσεων λόγω της οικονομικής διαφοροποίησης του παραγωγικού μοντέλου των Ε.Σ.ΔΙ.Μ. το Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης διαρθρώνεται σε πέντε βασικούς πυλώνες:

- «Πράσινη» Ενέργεια
- «Έξυπνη» Γεωργία
- Βιώσιμος Τουρισμός
- Βιοτεχνία και Βιομηχανία
- Ψηφιακή Οικονομία και Εκπαίδευση

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο τα παρεχόμενα κίνητρα για τις επενδύσεις και τα αναπτυξιακά σχέδια που υλοποιούνται εντός των Ε.Σ.ΔΙ.Μ. και είναι συμβατά με τους στόχους της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης είναι:

A. Ταχεία Αδειοδότηση: Το κίνητρο ταχείας αδειοδότησης στρατηγικών επενδύσεων (καθορισμός προθεσμίας 45 ημερών για την έκδοση απαιτούμενης άδειας ή έγκρισης) λαμβάνεται από έργα που υλοποιούνται:

- εντός των πυρήνων Ζ.ΑΠ.
- εκτός των πυρήνων Ζ.ΑΠ. αλλά εντός των περιοχών Ε.Σ.ΔΙ.Μ. & με προϋπολογισμό άνω των € 5.000.000,00.

B. Δυνατότητα Μίσθωσης Δημοσίων Ακινήτων που ανήκουν στην εταιρεία «ΜΕΤΑΒΑΣΗ Α.Ε.». και Ο.Τ.Α., όπου οι προκαθορισμένες τιμές μίσθωσης των δημοσίων ακινήτων ορίζονται κατόπιν σχετικής εκτίμησης από τρεις ανεξάρτητους πιστοποιημένους εκτιμητές.

Γ. Πολεοδομικές Ρυθμίσεις

- Ρύθμιση ζητημάτων (χωρική οργάνωση) που αφορούν στα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (Ε.Π.Σ.) στο πλαίσιο αποκατάστασης των εδαφών μετάβασης Ζ.ΑΠ.. Σημειώνεται ότι μια περιοχή Ε.Π.Σ. μπορεί να αποτελείται και από μη όμορα τμήματα.
- Παροχή ευνοϊκότερων όρων δόμησης στις εκτός σχεδίου περιοχές Ζ.ΑΠ., όπου θα εγκριθούν Ε.Π.Σ., και συγκεκριμένα αύξησης κατά:
 - 30,00 % εντός Πυρήνων Ζ.ΑΠ.
 - 20,00 % εκτός Πυρήνων Ζ.ΑΠ., αλλά εντός Ζ.ΑΠ.

Δ. Ρυθμίσεις Α.Π.Ε. & Σ.Η.Θ.Υ.Α. εντός Ζ.ΑΠ.

Πραγματοποιούνται εύλογες και αναγκαίες διευκολύνσεις για την ταχεία αδειοδοτική διαδικασία και εγκατάσταση έργων Α.Π.Ε. & Σ.Η.Θ.Υ.Α. στο πλαίσιο εντός Ζ.ΑΠ.

- Η έκδοση αδειών εγκατάστασης και ειδικά αιτήματα βεβαίωσης παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας εξετάζονται και διεκπεραιώνονται κατά προτεραιότητα
- Η ισχύς αυτοδικαίως παύσης της Βεβαίωσης Παραγωγού εντός 6 μηνών από την ημερομηνία έκδοσής της αναστέλλεται μέχρι την έναρξη ισχύος του Π.Δ. για την έγκριση Ε.Π.Σ.
- Η έκδοση Α.Ε.Π.Ο. ή η υπαγωγή σε Π.Π.Δ. δεν κωλύεται από Α.Ε.Π.Ο που βρίσκονται σε ισχύ από άλλες δραστηριότητες εντός των Πυρήνων Ζ.ΑΠ.

Ε. Χρήση Χρηματοδοτικών Εργαλείων

1. Νέος Αναπτυξιακός Νόμος	2. Στρατηγικές Επενδύσεις	3. ΕΣΠΑ-Δ.Α.Μ. 2021 – 2027	4. Ταμείο Ανάκαμψης

